

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW ZAGRANICZNYCH

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Nr 18

Warszawa, dnia 15 lipca 1922 roku

Rok III

136.

U K Ł A D

POLSKO-NIEMIECKI W PRZEDMIOCIE ODDANIA NIEMIECKIEJ WŁASNOŚCI PAŃSTWOWEJ NA POLSKIEJ CZĘŚCI GÓRNEGO ŚLĄSKA, ORAZ W PRZEDMIOCIE UNORMOWANIA ZDANIA I ZLIKWIDOWANIA ZARZĄDU PO OBJĘCIU OBSZARU PRZEZ POLSKĘ.

Podpisani pełnomocnicy Rządu Polskiego i Rządu niemieckiego,
a mianowicie

ZA RZĄD POLSKI:

Wiceminister *Dr. Zygmunt Seyda,*

ZA RZĄD NIEMIECKI:

1. Poseł *Dr. Paul Eckardt,*

2. Prezydent Policji *Dr. Gottfried Schwendy,*

zawarli w imieniu i z polecenia swych Rządów, nawiązując do „postanowień z 25 czerwca 1922 r. w przedmiocie oddania przez Międzysojuszniczą Komisję Rządzącą i Plebiscytową dla Górnego Śląska przyznanych Niemcom i Polsce obszarów na podstawie Traktatu Pokojowego, podpisanego w Wersalu w dniu 28 czerwca 1919“, następujący układ:

Art. 1.

ODDANIE WŁASNOŚCI PAŃSTWOWEJ.

§ 1. *Postanowienia ogólne.*

1. Nieruchomości i przedmioty ruchome położone w polskiej części Górnego Śląska, a stanowiące własność Państwa Niemieckiego, Prus lub korporacji publiczno-prawnych, których terytorjalny zakres działania przecina nowa granica polsko-niemiecka, winny być oddane w sposób formalny.

2. Zastrzega się zawarcie dalszej umowy normującej, jakie przedmioty ostatecznie przypadają Polsce i w jaki sposób nastąpi pieniężne rozliczanie.

§ 2. *Mianowanie komisarzy.*

1. *Dla oddania ustanawiają obie umawiające się strony Komisarzy Państwowych.*

2. Obydwaj komisarze państwowi ustanawiają dla poszczególnych działów administracji Komisarzy Głównych, którzy są upoważnieni do wyznaczenia w swych działach administracji Komisarzy Szczegółowych dla poszczególnych urzędów i poszczególnych przedsiębiorstw.

3. Nadto ustanawiają obydwaj komisarze państwowi dla poszczególnych powiatów miejskich i wiejskich, przypadających w całości lub częściowo Polsce, Komisarzy Powiatowych, a dla poszczególnych urzędów i poszczególnych przedsiębiorstw korporacji publiczno-prawnych, określonych w § 1 artykułu 1 Komisarzy Szczegółowych.

4. Komisarzom szczegółowym, głównym, powiatowym i państwowym przydzielają obie strony potrzebny personel pomocniczy.

§ 3. *Zadanie komisarzy.*

1. Komisarze szczegółowi przeprowadzają rzeczywiste oddanie mienia i własności urzędów i przedsiębiorstw, dla których są ustanowieni.

Zadanie obustronnych komisarzy głównych jest udzielanie sobie wszystkich wyjaśnień, wchodzących w rachubę dla ich działów administracji, oraz rozważanie spraw wątpliwych.

2. Komisarze powiatowi winni się zgłosić do dyspozycji Kontrolerów Powiatowych celem pośredniczenia przy wykonywaniu nadzoru nad oddaniem. Komisarze szczegółowi składają właściwemu komisarzowi powiatowemu natychmiast po podpisaniu protokołu oddania (porównaj ustęp 2 § 4 art. 1) pisemne sprawozdanie, że oddanie, a w szczególności oddanie aktów i archiwów odbyło się w sposób należyty. Po nadejściu wszystkich sprawozdań stwierdzają komisarze powiatowi protokołem, sporządzonym w trzech egzemplarzach w języku polskim i niemieckim i wspólnie podpisanym, że oddanie w ich powiecie, a w szczególności oddanie aktów i archiwów odbyło się w sposób należyty; jeden egzemplarz przedkładają kontrolerowi powiatowemu do kontrasygnowania.

3. Komisarze szczegółowi są zobowiązani objaśniać komisarzy powiatowych na ich żądanie o stanie oddania. W razie opóźnień lub innych trudności przy oddaniu winni komisarze powiatowi po wzajemnem porozumieniu pośredniczyć, a w wypadkach potrzeby odwołać się do komisarzy głównych.

4. Obustronnym komisarzom państwowym przysługuje ogólne kierownictwo oddania.

5. Różnicę zdań między komisarzami szczegółowymi załatwiają komisarze główni, różnicę zdań między komisarzami głównymi i komisarzami powiatowymi komisarze państwowi, a różnicę zdań pomiędzy komisarzami państwowymi załatwiają obustronne Rządy.

§ 4. *Przeprowadzenie oddania.*

1. Oddanie wedle § 1 art. 1 winno być ukończone do chwili, która zostanie ustalona dla rozpoczęcia ruchów ewakuacyjnych wojsk międzysojusznicznych w odnośnym powiecie lub w odnośnej części powiatu. Obustronni komisarze szczegółowi porozumieją się, w jakim czasie należy rozpocząć oddanie, aby je móc ukończyć na czas.

2. Obustronni komisarze spisują protokoły oddania w dwóch egzemplarzach, w języku polskim i niemieckim, wedle wzoru uzgodnionego przez komisarzy państwowych. Z chwilą obopólnego podpisania protokołu uważa się oddanie za dokonane.

§ 5. *Postanowienia specjalne.*

1. Postanowienia niniejszego układu nie mają zastosowania, o ile Komisja Międzysojusznicza nieruchomości lub przedmioty oznaczone w § 1 art. 1 oddaje bezpośrednio polskim władzom, bez współdziałania komisarzy niemieckich.

2. Zastrzega się zawarcie obok lub odmiennie od niniejszego układu osobnych umów dla poszczególnych działów administracji, oraz dla poszczególnych spraw o treści ogólnej (o aktach i archiwach).

§ 6. *Przesiedlenie się urzędników.*

1. Polska zapewnia urzędnikom niemieckim, potrzebnym aż do chwili oddania dla dalszego należytego działania urzędów, a odciętych od obszaru Państwa niemieckiego przez to, iż jeszcze przed ukończeniem oddania tworzy się granicę celną pomiędzy obu częściami obszaru plebiscytowego, dla nich, oraz ich domowników prawo swobodnego opuszczenia obszaru Państwa polskiego w czasokresie jednego miesiąca, licząc od ewakuacji ostatniej strefy obszaru przypadłego Polsce. O ile wymienione osoby nie posiadają wykazu, uprawniającego ich do przekroczenia granicy, otrzymują od komisarzy głównych (zdawczych) właściwych dla ich działów administracji wykaz w języku polskim i niemieckim, wedle wzoru uzgodnionego przez obustronnych generalnych komisarzy zdawczych.

2. Polska zapewnia dalej urzędnikom i ich domownikom na wyżej wymieniony czasokres prawo wywozu całego dobytku domowego do terytorjum Państwa niemieckiego bez ograniczenia jakimkolwiek zakazami wywozu i z uwolnieniem od wszelkich należytości, podatków i innych opłat. Na równi z dobytkiem domowym uważa się środki żywności potrzebne na dwa tygodnie, jakoteż inwentarz, żywy i zapasy paszy dla inwentarza żywego w ilości odpowiadającej stosunkom gospodarczym odnośnego urzędnika. Przeszukiwanie rzeczy przeznaczonych na wywóz jest jedynie dozwolone w mieszkaniu urzędnika i tylko podczas przeprowadzki. Podczas przewozu lub na granicy przeglądanie nie jest dozwolone. Rzeczy oddane na wywóz nie mogą być zatrzymywane przy przeprowadzce dla jakichkolwiek pretensyj państwa, gminy lub innych korporacji publicznych lub osób pry-

watnych, chyba na podstawie wyroków lub uchwał zwyczajnych sądów cywilnych lub właściwych władz podatkowych.

3. Na żądanie polskich władz celnych winien urzędnik złożyć piśmne zapewnienie w miejsce przysięgi, że mienie przeznaczone do wywozu należy wyłącznie do jego dobytku domowego. Złożenie przez odnośnego urzędnika fałszywego zapewnienia w miejsce przysięgi pociąga za sobą utratę wszelkich korzyści zapewnionych mu tym układem.

4. W razie potrzeby mogą obaj generalni komisarze zdawczy ułożyć się co do przedłużenia wyżej wymienionego czasokresu.

5. Te same prawa zapewnia Rząd niemiecki dotychczasowym urzędnikom niemieckim i pruskim, wstępującym do polskiej służby państwowej, którzy z niemieckiej części Górnego Śląska przesiedlają się do polskiej części Górnego Śląska. Na dowód, że odnośnego urzędnika przyjęto do polskiej służby państwowej, należy przedłożyć poświadczenie polskiego komisarza zdawczego odnośnego działu administracji.

Art. 2.

PODZIAŁ MATERJAŁU ZAKUPIONEGO DLA ZARZĄDU KOMISJI MIĘDZYSOJUSZNICZEJ.

§ 1. *Rozmiary materiału.*

Materiał wymieniony w załączniku pierwszym uważa się za wspólną własność obu części obszaru plebiscytowego. O ile obustronni komisarze państwowi (generalni komisarze zdawczy) są zgodni, że i inny materiał zakupiono ponadto dla Zarządu Komisji Międzysojuszniczej, natenczas co do tego materiału mają zastosowanie również postanowienia poniższe.

§ 2. *Oszacowanie.*

Obustronni komisarze państwowi (generalni komisarze zdawczy) mianują dla poszczególnych gatunków wyżej wymienionego materiału po jednym taksatorze. Zadaniem taksatorów jest wspólne oszacowanie wartości materiału. W braku zgody bierze się za podstawę średnią arytmetyczną oszacowań obydwu taksatorów. Jeżeli komisarze państwowi — generalni komisarze zdawczy — uważają zgodnie wynik za niesłuszny, mogą ułożyć się do ponownego innego oszacowania.

§ 3. *Podział.*

Materiał, wymieniony w § 1, rozdziela się w sposób następujący:

- a) Urządzenia, wymienione w załączniku pod C do G przypadają temu państwu, na którego obszarze się znajdują.
- b) Szafy pieniężne, samochody, maszyny do pisania, jak i aparaty do powielania zestawia się, o ile możności w takie grupy, by zawsze równa ilość mniejwięcej równowartościowych przedmiotów tworzyła jedną grupę. Przedmioty poszczególnych grup roz-

dziela się losem na równe części. Szczegóły wylosowania, jako też sposób podziału przedmiotów, nie ulegających wylosowaniu, ustalą komisarze państwowi (generalni komisarze zdawczy), którzy również za obustronnem porozumieniem się mogą wprowadzić zmiany do powyższych postanowień.

§ 4. *Rozrachowanie.*

Obie umawiające się strony obciążą się w ostatecznym rozrachowaniu kosztów zarządu i t. d. w czasie okupacji wartością materiału, przypadającego im wedle powyższego unormowania.

Art. 8.

ZLIKWIDOWANIE I ZDANIE.

§ 1. *Generalni Komisarza Zdawczy i Komisarze Zdawczy.*

1. W razie potrzeby, ustanawia się dla poszczególnych działów administracji i dla korporacji publiczno - prawnych, których terytorjalny zakres działania został przecięty, osobnych komisarzy zdawczych *pod naczelnem kierownictwem generalnych komisarzy zdawczych, których się zamianuje obustronnie.*

2. Obustronni generalni komisarze zdawczy i komisarze zdawczy będą mieli swe siedziby służbowe na obszarze swego państwa. W wypadkach wyjątkowej i nieodzownej potrzeby umawiające się strony zezwolą na pobyt na swoim obszarze poszczególnym komisarzom zdawczym strony przeciwnej, oraz ich niezbędnemu personelowi. Co do tego, jak i do sposobu pomieszczenia porozumieją się generalni komisarze zdawczy pomiędzy sobą.

§ 2. *Zadania komisarzy zdawczych.*

1. Zadaniem komisarzy zdawczych, z zastrzeżeniem osobno zawrzeć się mających umów, jest:

- a) obopólne omawianie wszystkich spraw, wynikłych w ich dziale administracji z powodu podziału obszaru, w szczególności przeprowadzenie zlikwidowania spraw administracyjnych, o ile bieżną w chwili objęcia zarządu przez Polskę i odnoszą się do obszaru obu stron;
- b) współdziałanie przy koniecznych rozrachowaniach pieniężnych, wywołanych podziałem obszaru;
- c) omawianie, o ile potrzeba, co do których nieruchomości i przedmiotów uważa się, że przeszły na własność państwa polskiego;
- d) omawianie i wyjaśnianie wszystkich innych spraw, dotyczących ich działów administracji, wyłaniających się z powodu objęcia zarządu przez Polskę lub z powodu oddania własności państwowej.

2. Generalni komisarze zdawczy załatwiają różnicę zdań pomiędzy komisarzami zdawczymi, oraz omawiają sprawy zasadnicze i ogólne, wyłaniające się przy zdaniu, zlikwidowaniu lub pieniężnem rozliczeniu.

3. Różnicę zdań pomiędzy generalnymi komisarzami zdawczymi załatwiają obustronne Rządy.

§ 3. *Przepisy szczegółowe.*

1. Obie umawiające się strony zezwalają generalnym komisarzom zdawczym, oraz ich personelowi w celu wykonywania ich zadań na nieograniczony wjazd i wyjazd z obszaru drugiego państwa, czy to samochodem, czy wozem, w przepisanych miejscowościach przejściowych, w przepisanym czasie.

2. Umawiające się strony zobowiązują się udzielić generalnemu komisarzowi zdawczemu drugiej strony wizy dyplomatycznej, ważnej na czas jego zamianowania i gwarantują generalnym komisarzom zdawczym na obszarze drugiego państwa prawa agentów dyplomatycznych.

3. Komisarzom zdawczym strony przeciwnej należy udzielić na czas ich zamianowania wiz stałych.

4. Generalnym komisarzom zdawczym i komisarzom zdawczym w stopniu wyższych urzędników przyznaje się wzajemnie przy przekraczaniu granicy prawo do uprzywilejowanej odprawy celnej ze zwolnieniem od osobistego przeszukiwania. Otrzymują oni wykazy według załączonych wzorów.

5. Służbowe akta i pisma, które generalni komisarze zdawczy i komisarze zdawczy mają przy sobie, oraz akta i pisma, zaopatrzone w pieczęć służbową i podpis generalnego komisarza zdawczego, komisarza zdawczego, lub jego stałego zastępcy, które ma przy sobie personel, zwalnia się przy przekraczaniu granicy, jak i na obszarze drugiego państwa, od cenzury i wszelkiego innego badania.

6. Generalnym komisarzom zdawczym i komisarzom zdawczym zapewnia się nieograniczone i wolne od cenzury korzystanie z urządzeń pocztowych, telegraficznych i telefonicznych. Im, jako też ich personelowi, wolno mieć przy sobie kwotę pieniężną do wysokości pięciu tysięcy marek w walucie niemieckiej lub odpowiednią kwotę w walucie polskiej.

7. Generalni komisarze zdawczy podadzą sobie wzajemnie do wiadomości nazwiska komisarzy zdawczych, ich stałych zastępców, oraz ich personelu pomocniczego.

Art. 4.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE.

Niniejszy układ wchodzi w życie z dniem podpisania.

W dowód powyższego pełnomocnicy niniejszą umowę podpisali i zaopatrzyli swemi pieczęciami.

Wygotowano w czterech oryginałach, w języku polskim i niemieckim, w *Opolu*, dnia 15-go czerwca 1922 r.

(—) *Dr. Z. Seyda.*

(—) *Dr. P. Eckardt.*

(—) *Dr. Gottfried Schwendy.*

Załącznik I.

WYKAZ POZOSTAŁEGO MATERJAŁU.

A. Kasy pieniężne	8 sztuk	
B. Samochody	<div> <div>2 limuzyny Pierce Arrow</div> <div>4 torpedy Marmon</div> <div>2 limuzyny Wauxhall</div> <div>1 torpedo Sunbeam</div> <div>1 torpedo Fiat</div> <div>1 torpedo Ford</div> <div>1 torpedo Protos</div> </div>	<div> <div>5 limuzyn Marmon</div> <div>1 limuzyna Benz</div> <div>1 torpedo Wauxhall</div> <div>7 limuzyn Fiat</div> <div>4 limuzyny Dodge</div> <div>1 torpedo Stoewer</div> <div>1 limuzyna Mercedes</div> </div>
32 wozy zakupione przez Komisję Międzysojuszniczą.		
24 wozy oddane przez Rząd niemiecki.	<div> <div>2 limuzyny N. A. G.</div> <div>2 limuzyny Opel</div> <div>1 limuzyna Phänomen</div> <div>6 torpedy Benz</div> <div>1 torpedo Horch</div> <div>1 torpedo N. A. G.</div> <div>8 torpedy Protos</div> </div>	<div> <div>2 limuzyny Benz</div> <div>1 limuzyna Renault</div> <div>1 torpedo Mercedes</div> <div>1 torpedo Lloyd</div> <div>1 torpedo Phänomen</div> <div>2 torpedy Opel</div> </div>
8 wozów ciężarowych i lekkich wozów ciężarowych.	<div> <div>1 mały wóz Fiat</div> <div>1 ciężarowy samochód Berliet</div> </div>	<div> <div>1 samochód ciężarowy Albion</div> <div>5 samochodów ciężarowych Unie</div> </div>
1 rower motorowy Harley Dawidson		
C. Zakłady dla naprawy samochodów:	rozmaite maszyny z narzędziami	
D. Urządzenie telefoniczne:	kompletne urządzenie	
E. Sprzęty sanitarne:	aparat dezynfekcyjny	
F. Instalacja elektryczna		
G. Drukarnia elektryczna		
H. Maszyny do pisania i aparaty do powielania		
89 maszyn do pisania, zakupionych przez Komisję Międzysojuszniczą.	<div> <div>61 zwyczaj. Remington</div> <div>4 Royal</div> <div>1 Senta</div> <div>2 Adler</div> <div>6 Ideal</div> </div>	<div> <div>2 Remington z dużym wałkiem</div> <div>10 Unterwood</div> <div>1 Urania</div> <div>2 Torpedo</div> </div>
80 maszyn do pisania, zakupionych przez Rząd niemiecki	<div> <div>1 Kappel</div> <div>3 Mercedes</div> <div>6 Ideal</div> <div>4 Urania</div> <div>1 Remington</div> <div>1 Regina</div> <div>1 Schmidt & Boos</div> </div>	<div> <div>1 Titania</div> <div>1 Germania</div> <div>1 Triumph</div> <div>5 Adler</div> <div>1 Lloyd</div> <div>1 Comercial</div> <div>3 Continental</div> </div>
7 aparatów do powielania, zakupionych przez Komisję Międzysojuszniczą.	<div> <div>5 Roneo</div> <div>2 Ellam</div> </div>	

Załącznik II.

WYKAZ DLA GENERALNYCH KOMISARZY ZDAWCZYCH.

W Y K A Z.

Posiadacz, wydanego przez ..... (władza)
w dniu .....

PASZPORTU L.....

Pan .....
jest Generalnym Komisarzem Zdawczym dla Zarządu polskiej części Górnego Śląska. Jako taki jest on uprawniony do przekraczania granicy pomiędzy obydwooma częściami górnośląskiego obszaru plebiscytowego, w miejscach dozwolonych dla ruchu i w dozwolonym czasie—czy to samochodem, czy to wozem—jakoteż do wolnego i swobodnego przebywania w części—polskiej — niemieckiej — obszaru plebiscytowego. Posiada on stanowisko prawne agenta dyplomatycznego. Przy jakimkolwiek przeszukiwaniu bagażu należy go odprawić przed inną publicznością; nie podlega on rewizji osobistej. Akta służbowe i pisma, które ma przy sobie, nie podlegają cenzurze lub innemu badaniu. Wolno mu mieć przy sobie kwotę pieniężną do wysokości pięciu tysięcy marek niemieckich lub odpowiednią kwotę w walucie polskiej.

Ważność niniejszego wykazu trwa do 31 grudnia 1922 r. włącznie.

Załącznik III.

WYKAZ DLA KOMISARZY ZDAWCZYCH.

W Y K A Z.

Posiadacz wydanego przez ..... (władza)
w dniu .....

PASZPORTU L.....

Pan .....
jest Komisarzem Zdawczym dla Zarządu .....
..... w polskiej części Górnego Śląska. Jako taki jest on uprawniony do przekraczania granicy pomiędzy obydwooma częściami górnośląskiego obszaru plebiscytowego w miejscach dozwolonych dla ruchu i w dozwolonym czasie—czy to samochodem, czy to wozem—jakoteż do wolnego i swobodnego przebywania w części — polskiej i niemieckiej — obszaru plebiscytowego. Przy jakimkolwiek przeszukiwaniu bagażu, należy go odprawić przed inną publicznością, nie podlega on rewizji osobistej. Akta służbowe i pisma, które ma przy sobie, niepodlegają cenzurze lub innemu badaniu. Wolno mu mieć przy sobie kwotę pieniężną do wysokości pięciu tysięcy marek niemieckich lub odpowiednią kwotę w walucie polskiej.

Ważność niniejszego wykazu trwa do 31 grudnia 1922 r. włącznie.

PROTOKÓŁ KOŃCOWY.

Przy podpisaniu polsko-niemieckiego układu w przedmiocie oddania niemieckiej własności państwowej na polskiej części Górnego Śląska, oraz w przedmiocie unormowania zdania i zlikwidowania zarządu po objęciu obszaru przez Polskę, uzgodniono zapatrywanie co do następujących punktów:

1. Postanowienia § 6 układu nie poruszają praw osób tam wyszczególnionych, przysługujących im na podstawie postanowień części II polsko-niemieckiej konwencji górnośląskiej z 15 maja 1922 r., w szczególności postanowień ustępu 3 art. 33 tytułu 3 części, jakoteż liczby XII protokołu końcowego wyżej powołanej konwencji.
1. Jeżeli udowodni się urzędnikowi, że złożone przezeń po myśli ustępów 3, 5 § 6 art. 1 na wstępie powołanego układu zapewnienie w miejscie przysięgi nie jest zgodne z prawdą, natenczas pociąga to za sobą dla odnośnego urzędnika, oprócz utraty wszelkich innych korzyści, zapewnionych w § 6, także utratę zakazu przeglądania rzeczy przeznaczonych na wywóz podczas przeprowadzki lub na granicy.

Opole, dn. 15 czerwca 1922 r.

(—) *Dr. Zygmunt Seyda.*

(—) *Dr. Eckardt*

(—) *Dr. Gottfried Schwendy.*

137.

K. III-c. 4318.

O K Ó L N I K

W SPRAWIE OPŁAT POBIERANYCH OD OBYWATELI LUXEMBURSKICH
ZA WIZY PASZPORTOWE.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych zawiadamia, że na zasadzie umowy, zawartej z Rządem Luxemburskim za pośrednictwem Poselstwa Rzeczypospolitej Polskiej w Brukseli, od obywateli luxemburskich należy pobierać na zasadzie wzajemności następujące opłaty wizowe:

1. za wizę tranzytową..... 1 fr. złotem
2. za wizę zwyczajną na jednorazowy wyjazd do Polski 10 fr. złotem
3. za wizę wielokrotną, wydawaną osobom na zaufanie zasługującym, które dostatecznie udowodnią potrzebę korzystania z takiej wizy, na okres 3-ch miesięcy..... 20 fr. złotem

Wzamian wyszczególnionych opłat we frankach złotych może być pobierana równowartość w walucie miejscowej.

Powyższa umowa obowiązuje od dn. 1-go lipca 1922 r.

Minister

(—) *Skirmunt*

Warszawa, dnia 22/VI 1922 r.

138.

A. II. 486.

O K Ó L N I K

W SPRAWIE KORESPONDENCJI MINISTERSTW I URZĘDÓW CENTRALNYCH
Z WŁADZAMI ADMINISTRACYJNEMI II INSTANCJI.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych podaje do wiadomości i ścisłego wykonania wszystkich podległych mu Urzędów następujące zarządzenie Pana Prezydenta Ministrów № 4976 z dnia 30 maja 1922 r. w sprawie korespondencji Ministerstw i Urzędów Centralnych z władzami administracyjnymi II instancji.

Za Ministra

(—) *J. Dzieduszycki*

Wice-Dyr. Departamentu

Warszawa, dnia 12/II 1922 r.

Załącznik.

Warszawa, dn. 30 maja 1922 r.

PREZYDENT MINISTRÓW
Rzeczypospolitej Polskiej
№ 4976.

Do

p.p. Ministrów Sprawiedliwości, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Spraw Wojskowych, Spraw Zagranicznych, Kolei Żelaznych, Pocht i Telegrafów i p.p. Prezesów: Głównego Urzędu Likwidacyjnego i Głównego Urzędu Ziemskiego

w M I E J S C U.

Należyty tok urzędowania wymaga, aby wszystkie władze i urzędy państwowe przestrzegały zasady zachowania drogi służbowej we wzajemnej korespondencji.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w piśmie z dnia 8 marca 1922 r. № A. O. 291 zwróciło uwagę Prezydium Rady Ministrów, że korespondencja władz i urzędów centralnych z władzami administracyjnymi II instancji nie jest prawidłowa, co najprawdopodobniej stąd pochodzi, iż sprawa ta nie została dotąd jednolicie unormowana. W wyżej przytoczonym piśmie wspomina Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, że Ministerstwa, których agend nie zespolono z organami władz administracyjnych II instancji, korespondują z temi władzami bądź bezpośrednio, bądź też za pośrednictwem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Celem ujednostajnienia trybu postępowania w korespondencji tych Ministerstw i urzędów centralnych z władzami administracyjnymi II instancji,

proszę Pana Ministra (Prezesa), aby wydał zarządzenia, by podległe mu Ministerstwo (Urząd) przy znoszeniu się z Wojewodami przestrzegało drogi służbowej, a w szczególności odnosiło się zawsze do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, względnie do właściwego Ministerstwa, któremu Wojewoda, w zakresie spraw, do których korespondencja się odnosi, na zasadzie Ustaw o organizacji władz administracyjnych II instancji, służbowo podlega.

Powyższy okólnik dotyczy Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego—o ile spraw należących do tego resortu nie zespolono z władzami administracyjnymi II instancji (sprawy wyznań religijnych i sztuki).

Prezydent Ministrów:

(—) *A. Ponikowski*

139.

A. II. 506.

KOMUNIKAT

W SPRAWIE KORZYSTANIA PRZEZ URZĘDNIKÓW M. S. Z.
ZE ZDROJOWISKA PISZCZANY.

Polskie Biuro Podróży „Orbis“, posiadające generalną reprezentację zdrojowiska Piszczany (Czechosłowacja) na Rzeczypospolitą Polską, zwróciło się do Ministerstwa Spraw Zagranicznych z zawiadomieniem, iż Dyrekcja Zdrojowiska Piszczany zadeklarowała się do udzielenia specjalnych zniżek taksy, opłat kąpielowych i kosztów utrzymania łącznie z mieszkaniem dla urzędników państwowych R. P. na polecenie Biura Podróży „Orbis“.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych podaje zatem do wiadomości urzędników M. S. Z., iż wszelkich informacji w sprawie wyjazdu do Piszczan i korzystania z rzeczzonego zdrojowiska na warunkach ulgowych udziela Polskie Biuro Podróży „Orbis“ we Lwowie wraz ze wszystkimi swojemi oddziałami: w Warszawie ul. Widok 8, Poznaniu—Pl. Wolności 9, Bydgoszczy—ul. Dworcowa 95, Toruniu—Rynek Staromiejski 3, Zakopanem—Krupówki, Stryju—Rynek 46 a, Przemyślu—ul. Mickiewicza 6, Bielsku—ul. 3-go Maja 13, Lublinie—Krakowskie Przedmieście, Hotel Europejski, Stanisławowie—ul. Kościuszki, gmach Magistratu, Gdańsku—Heiligengeistgasse 142, Łodzi—ul. Piotrkowska 11, Kołomyi—ul. Kraszewskiego 8, Częstochowie,—II Aleja 18.—Drohobyczu—Rynek 7, Wilnie—ul. Mickiewicza 11, Borysławiu—ul. 620.

SPROSTOWANIE

W Dzienniku Urzędowym M. S. Z. Nr 4 z dnia 15 grudnia 1921 r. w poz. 32-iej pod „Rozporządzeniem w przedmiocie traktowania akt tajnych i poufnych“ mylnie wydrukowano: „Warszawa, dnia 9/XII 1920 r.“ zamiast, jak być powinno: „Warszawa, dnia 9/XII 1921 r.“.

WIADOMOŚCI BIBLIOGRAFICZNE.

— Nakładem Polskiej Agencji Reklamy, Tow. Akc. w Poznaniu, ukazała się książka p. t. „Spółki Akcyjne w Polsce“, podręcznik zawierający wykaz towarzystw akcyjnych, mających siedzibę w Polsce, i w przyznanej nam polskiej części Górnego Śląska.

Cena egzemplarza wynosi Mk. pol. 2.500. — Przy sprowadzeniu łącznym nakładca ofiaruje:

10%	rabatu przy odbiorze	najmniej	5 egzemplarzy	
15%	„	„	10	„
20%	„	„	25	„
25%	„	„	50	„
30%	„	„	100	„

Koszta przesyłki egzemplarza zagranicę wynoszą Mk. pol. 250.

„Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej“ zawiera w:

- № 44. Poz. 369. Oświadczenie rządowe z dn. 23 maja 1922 r. w sprawie podziału Górnego Śląska.
 Poz. 370. Ustawa z dn. 24 maja 1922 r. w przedmiocie ratyfikacji Konwencji niemiecko-polskiej, dotyczącej Górnego Śląska, podpisanej w Genewie dn. 15 maja 1922 r.
 Poz. 371. Konwencja niemiecko-polska, dotycząca Górnego Śląska, podpisana w Genewie dn. 15 maja 1922 r.
 Poz. 372. Protokół wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Konwencji niemiecko-polskiej, dotyczącej Górnego Śląska, zawartej w Genewie dn. 15 maja 1922 r.
- № 45. Poz. 376. Ustawa z dn. 8 czerwca 1922 r. w przedmiocie zatwierdzenia przez Sejm deklaracji, stwierdzającej warunki zachowania w mocy niektórych ustaw niemieckich, uznanych przez Komisję Międzysojuszniczą na Górnym Śląsku, podpisanej w Opolu dn. 3 czerwca 1922 r.
 Poz. 377. Deklaracja w przedmiocie zachowania w mocy niektórych ustaw niemieckich na Górnym Śląsku.
 Poz. 385. Rozporządzenie Ministra Poczty i Telegrafów z dn. 27 maja 1912 r. w sprawie międzynarodowych kuponów na odpowiedź.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI

DZIENNIKA URZĘDOWEGO M. S. Z.

WARSZAWA, PLAC MAŁACHOWSKIEGO 4, PAŁAC BAR. KRONENBERGA II P
 ODDZIAŁ ARCHIWALNO-BIBLIOTECZNY M. S. Z. TEL. 413-21.

CENA NUMERU MKP. 100.

TREŚĆ: 136. Układ polsko-niemiecki w przedmiocie oddania niemieckiej własności państwowej na polskiej części Górnego Śląska, oraz w przedmiocie umorzenia zdania i zlikwidowania zarządu po objęciu obszaru przez Polskę. *Załączniki I, II i III.* 137. Okólnik w sprawie opłat pobieranych od obywateli luxemburskich za wizy paszportowe. 138. Okólnik w sprawie korespondencji Ministerstw i Urzędów Centralnych z władzami administracyjnymi II instancji. *Załącznik.* 139. Komunikat w sprawie korzystania przez urzędników M. S. Z. ze zdrojowiska Piszczany. — Sprostowanie. — Wiadomości bibliograficzne.